

Dosarul nr. 2ra-411/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Chirtoacă)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

08 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, și de Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Catanoi împotriva lui Sorin Bolea, intervenienți accesorii CIA „Asito Direct” SA și Igor Gorceac cu privire la încasarea sumei și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t a ț ă :

La 14 aprilie 2020, Sergiu Catanoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sorin Bolea, intervenienți accesorii CIA „Asito Direct” SA și Igor Gorceac cu privire la încasarea sumei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 14 aprilie 2013, s-a produs un accident rutier, în care a fost implicat automobilul de model „Nissan Xtrail”, condus de minorul Bolea Sorin (proprietar al mijlocului de transport fiind Nastas Serafim), și automobilul de model „Honda CRV”, condus de Perciun Iurii.

A specificat că pârâții din diferite motive tergiversează repararea prejudiciului cauzat reclamantului în rezultatul producerii accidentului rutier menționat.

Reclamantul a menționat că având necesitatea stringentă în posedarea unui mijloc de transport, inclusiv pentru deplasarea la serviciu, a fost nevoit să închirieze un alt mijloc de transport, și anume automobilul de model „Mercedes 250D”, în baza contractului de locațiune din data de 01 iulie 2013.

Chiria pentru automobil, conform pct. 7.1 din contract, a constituit 2 000 lei/lună, astfel, plata pentru folosința automobilului pentru perioada 01 iulie 2013 - 01 iulie 2014 a constituit suma de 24 000 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul și-a concretizat cerințele acțiunii îndreptate împotriva lui Sorin Bolea, intervenient accesoriu CIA „Asito Direct” SA și Igor Gorceac, și a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 122 000 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat rezultat din imposibilitatea utilizării automobilului

accidentat și a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 3 660 de lei.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea; s-a încasat de la Sorin Bolea în beneficiul lui Sergiu Catanoi suma de 34 033,33 de lei, cu titlu de prejudiciu cauzat și suma de 1 021 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 24 octombrie 2019, Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Ulterior, la 05 noiembrie 2018, Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au respins ca neîntemeiate apelurile declarate de Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, și de Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, și s-a menținut hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, prin prisma art. 16 alin. (1) și alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, a considerat corectă argumentarea primei instanțe prin care a indicat că asigurătorul nu acordă despăgubirile la care pretinde reclamantul prin această acțiune, reclamantul fiind în drept să intenteze atare pretenții împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Colegiul a reținut ca relevante și prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, conform căruia, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Condițiile privind repararea prejudiciului material născut din cauzarea de daune, sunt: 1) să se fi săvârșit o faptă cu caracter ilicit; 2) între fapta ilicită săvârșită și prejudiciul cauzat altei persoane să existe o legătură directă de cauzalitate; 3) autorul faptei cauzatoare de prejudiciu să fi fost în culpă; 4) autorul să fi avut capacitatea delictuală în momentul săvârșirii faptei.

Astfel, Colegiul a considerat că prima instanță corect a reținut că Sergiu Catanoi este în drept să pretindă la compensarea de către Sorin Bolea a cheltuielilor suportate de reclamant ca urmare închirierii unui alt automobil în schimbul celui deteriorat, or, aceste pretenții cad și sub incidența art. 1410 alin. (1) și (2) Cod civil (redacția de până la 01.03.2019), care statuează că persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unei forțe majore (cu excepția cazurilor în care dauna a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

La caz, Colegiul a reținut că Sergiu Catanoi și-a argumentat cerințele privind încasarea de la Sorin Bolea a sumei de 122 000 de lei, ca cheltuieli suportate în rezultatul închirierii unui alt automobil, prezentând instanței, ca probe în acest sens, contractele de locațiune auto din 01 iulie 2013 și 07 iulie 2014, ultimul fiind prelungit până la data de 26 octombrie 2016, în baza cărora a pretins că a achitat pentru perioada 01 iulie 2013 – 01 iulie 2014, suma de 24 000 de lei, iar pentru perioada 07 iulie 2014 – 26 octombrie 2016, suma de 98 000 de lei, iar, în total 122000 de lei.

De altfel, instanța de apel a menționat că, într-adevăr, la data de 01 iulie 2013, Gorceac Igor, ca locator, și Catanoi Sergiu, ca locatar, au încheiat contractul de locațiune auto a automobilului de model „Mercedes 250D”, la un preț de 2 000 lei/lună, pe un termen de 12 luni, iar la data de 07 iulie 2014, Catanoi Sergiu și Gorceac Igor au încheiat un nou contract de locațiune auto, prin care a fost dat în folosința locatarului Catanoi Sergiu autoturismul de model „Toyota Camry”, pe un termen de 12 luni, prețul închirierii autovehiculului fiind de 3 500 lei/ lunar.

Or, deoarece accidentul produs la data de 14 aprilie 2013, a fost un caz asigurat, care cade sub incidența Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, Colegiul a considerat corectă argumentarea primei instanțe, prin care a indicat că reclamantul poate pretinde la încasarea de la pârât a cheltuielilor aferente închirierii unui alt automobil doar pentru o perioadă de 3 luni, or, art. 19 alin. (2) din Legea menționată prevede expres că asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

La caz, ținând cont de faptul că CIA „Asito” SA a luat cunoștință la data de 28 iulie 2014 cu decizia din 09 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de învinuire a lui Bolea Sorin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, CIA „Asito” SA urma să achite reclamantului despăgubirea de asigurare până la data de 28 octombrie 2014.

Respectiv, pârâtul Sorin Bolea este obligat să compenseze cheltuielile suportate de reclamantul Catanoi Sergiu ca urmare a închirierii unui alt mijloc de transport doar pentru perioada 01 iulie 2013 - 28 octombrie 2014, ceea ce constituie suma de 34 033,33 lei, sumă care a și fost acordată de prima instanță.

Din considerentele menționate, Colegiul a considerat legală și întemeiată hotărârea primei instanțe și nu a găsit temeiuri de a o anula.

La 31 decembrie 2019, Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a solicitat casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat și au încălcat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, au interpretat eronat legea precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată o apreciere corectă, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe,

încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

La 31 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, a declarat recurs și a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat și au încălcat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, au interpretat eronat legea precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Mai mult, a indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 03 octombrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 31 octombrie 2019 (f.d. 49, Vol. II), or, la actele cauzei lipsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursurile declarate la 31 decembrie 2019, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 03 februarie 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-411/20, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 74, Vol. II).

Conform avizului de recepție, intimații au recepționat copia recursului la data de 06 februarie 2020 (f.d. 79-82, Vol. II), dar nu au depus referințe.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, și de Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, și de Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, și de Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Sorin Bolea, reprezentat de avocatul Alexandru Cebanaș, și de Sergiu Catanoi, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, împotriva deciziei din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat